

Událostí, o kterých píším, se staly před padesáti lety. Je to dlouhá doba a protože nemám přímé doklady, musím se spoléhat na svoji paměť. Ta je, jak známo, značně nespolehlivá a je tedy možné, že moje vzpomínky zcela neodpovídají historické pravdě. Omlouvám se proto těm, které jsem neviděl, nebo kteří si případně události pamatují jinak.

Je nepoehybné, že vznik tenisu v Kvasincích umožnila existence tenisového hřiště v Kvasinském zámku. Traduje se, že kurt dala postavit ve 20. letech baronka Königswarterová údajně pro svého přítele britského diplomata, který ji z Prahy často navštěvoval.

V letech 1928 - 45 vlastnil závod na výrobu automobilů a zámek Ing. Janeček. O využití hřiště v té době nevím bohužel nic.

Po znárodnění v r. 1945 zřídil závod v zámku ubytovnu a byty pro zaměstnance a otevřela se možnost využití tenisového hřiště veřejnosti.

Domnívám se, že někdy v roce 1947 si hřiště "zahrálo" ve filmu Hostinec u kamenného stolu, který se částečně natáčel v Solnici.

Prvními, které já pamatuji zde tenis hrát, byli snad na konci 40. a začátku 50. let většinou středoškolská studenta ze Solnice. Já si vzpomínám především na budoucí lékaře Vildu Haula a vojtu Souška, dále pak na Ivana Vašvu, zedníka Jetela. Poté, co ze Solnice odešli na studia nebo za práci, kurt opřel a chátral.

Někdy v letech 1955 - 57 začala tenis hrát "naše generace". z Kvasin to byli Lubomír Prokop, Milan Aster a já, ze Solnice Josef Ulrich, z dívek Eva Udličková (Kodrážková), Marcela Havelová, vlasta Soušková a jistě i další. Hřiště jsme obnovili, částečně

Opravili plot. k dispozici byl krásný, recesně zdobený válec, který jistě pamatoval paní karonku, zpuchřelá síť, vypelichaný smeták, korový zahradní nábytek a lajnováčka. Byla to aré přena, opatřená dráždely a obsluhovali ji nejlépe 3 lidé: Dva ji přenášeli a kladli na správné místo, třetí vytráčil lajnu kuchyňským cedníkem. Kurt se zamýkal, síť, smeták a lajnováčka byly denně odnášeny do kuželničky, kde bylo také možno se schovat před deštěm.

Hrali jsme sice s nadšením, ale nebyl nikdo, kdo by nám poradil. Televize nebyla, a tak jsme například šli několikrát na nudný film jen proto, že v týdeníku byla kratička reportáž z tenisového utkání! Následkem toho bylo, že jsme téměř všichni získali neodnaučitelné návyky, které nám později bránily ve zlepšování hry.

V letech 1957-60 si většina z nás odnášela vojenskou službu, nebo odešla studovat. Hrátky však neosílalo, naopak. V té době začínali hrát hráči o 4-6 let mladší, než my. Byli to zejména Karel Crejn, Milan Hrubý, Josef Řehb, Hříš. Občas si přišel zahrát i Ewald (Valda) Dvořák. Jednalo se o již staršího pána, volejbalistu, jednoho ze zakladatelů volejbalu v Kvasincích a zkušeného sportovního funkcionáře. Ten se jmenovaných kluků ujal a někdy v letech 1959-60 udělal zásadní krok pro budoucnost tenisu v Kvasincích: Ačkoliv s tenisem teprve začínali, přihlásil je do krajské soutěže dorostu. Hráči se od počátku setkali se skutečným tenisem, získali zkušenosti s hrou i udrzkou kurtu a hlavně - tenis se opravdu naučili.

V roce 1961 bylo sestaveno i družstvo dospělých. Byli zapotřebí nejméně 4 muži a 2 ženy, hrálo se 11 zápasů. Tenistek byl velký nedostatek a byly pro soutěžní utkání velmi důležité, protože se podílely na pěti bodech z

jedenácti. Tenis se tehdy v našem okrese hrál jen ⑤  
v Kuvasinech, Týništi a snad i v Upočně a Zámberku,  
ale družstvo jsme byli schopni postavit jen my. Proto  
byla tenisovou sekcí zřízena t. zv. meziokresní soutěž  
pro okresy Rychnov n. Kn., Ústí n. Or. a Svitavy.  
Pokud se dobře pamatuji, přihlásilo se Jevíčko, Choceň,  
Zámberk, Ústí n. O., Č. Třeborá a my.

Také krásným chytěním do družstva jedna žena, ale  
podařilo se nám získat výbornou hráčku Blanku  
Rajehlorou z Týniště n. O. To tehdy popudilo správce  
týnišťského stadionu a funkcionáře tamní tělovýchovné  
jednoty. Stěžovali si našemu předsedovi Hárbeimu a já  
se musel stadionu v Týništi obloukem vyhnout.

Protože jsme měli k dispozici jenom jeden kart, bylo  
nutno i valcovaná domácí utkání hrát u soupeře.  
Dopravovali jsme se většinou na motocyklech a skútrech,  
někteří případně i vlakem. Hrálo se v restauraci Udlánkova,  
Rajehlorá, Springa, Ulrich a střídali se Prokop, Dvořák,  
Havel, Jetel.

Nezapomenutelné pro nás bylo utkání v Jevíčku a to  
nejen proto, že bylo první. Jevíčko, leželo nedaleko  
Brna, bylo tehdy administrativně připojeno k Vyehodo-  
českému kraji, okresu Svitavy. To tamní obyvatelé těžce  
nesli a také tenisté měli pocit křivdy, že byli přerazeni  
do nižší třídy. Na utkání jsme se vypravili starou  
šestimístnou Skodorkou, která patřila rodině manželky  
Luby Prokopa a před válkou údajně jezdila jako taxík  
na trase Rychnov n. Kn. - Praha. Stála řadu let v garáži  
a Luba ji zproroznil, vyškoušel a naleštil. cesta to  
byla dlouhá a dobrodružná, ale šťastně jsme dojeli  
do Jevíčka a nakonec i domů. První překvapení nás  
čekalo hned při příjezdu ke stadionu, když nám  
v ústřety vyšly místní tenistky a předaly nám velkou  
kytici růží. celou dobu pobytu se k nám pak vřelí  
ehorali tak, že jsme si připadali jako na přátelské návštěvě.

Přítlo hodně diváků a pobavilo nás, když místní rozhodčí například hlásil: Hra, KRASINĚTÍ, 2:1. Herně jsme na ně ovšem neměli a prohráli 11:0. Ještě nejlépe dopadl „papírově“ nejstabilnější Valda Dvořák. Jeho trpělivá hra a obločky, kterými vrátil míče, na soupeře platily a jediný z nás vyhrál alespoň set!

Postupně se zlepšovalo i naše materiální zabezpečení. Měli jsme novou síť, míčadel pro úderšku, dostali jsme pleťo na opravu plotu, byly nám propůjčeny míče pro domácí utkání. Dostávali jsme i antuku, kterou však bylo někdy nutno u výrobce natožit, nebo pak vyložit z vagonu. Zájem o tenis byl velký, kurt nestačil. Na jaře 1961 se nám alespoň podařilo vybudovat betonovou ohrázkovou stěnu v linii plotu. Posuvné bednění nám vyrobili tesaři ze Škodovky a betonovou směs jsme si směli odebrat z nedaleké staré mateřské školy. Bylo to neuvěřitelné, ale vše legálně, příkaz vydal sám technický náměstek Kubalík.

V roce 1962 přestali hrát soutěž dorostenci a zejména Karel Crejtn a Milan Trubný přešli natrvalo do družstva dospělých. Byli to výborní hráči a Krasiny se staly ostatním důstojným soupeřem. V Jevíčku nás opět dobře přijali, neodpustili si však jízlivost: Na frekvencovním místě umístili velkou tabuli s lefidovým nápisem: 1961 - Jevíčko - Krasiny 11:0. Nestáli se pak divit, když v průběhu utkání prohrávali a nakonec vyhráli pouze 6:5.

Hra některých družstev (Chocov, Zámbrk, Lstín o. z.) byla založena na tom, že za ně hráli bývalí výborní, snad ligovní hráči. Deprimovalo nás, že proti nám nastupuje starý, ředivý, někdy tlustý a málo pohyblivý čtorek. Naše znechucení pak vyvrcholilo, když nás takový starák s ironickým úsměvem, případně i s komentářem, honil z rohu do rohu, aby naše trpění ukončil „kratřem“.

5

Nezpochybnitelnou krasinkou, jedničkou v té době i následujících letech byl Karel Crejch. Bydlel v Krasinkách poblíž zámečku a pocházel ze silně nábožensky založené rodiny. Jeho čtři sourozenci z domova postupně zmizeli a Karlovi zůstala na křku práce na hospodářství, o které se staral se starou matkou. Ta ovšem tenisu nepřála a Karel přicházel na hrátky až po splnění všech úkolů. Vynikal brilantním stylem hry. Podle jeho vyprávění k němu přišel tak, že celé zimy trenoval na půdě pohyby jednotlivých údernů podle jakési příručky, dávaje přitom pozor, aby jej neobjevila matka a nepřikázala mu něco užitečnějšího. Byl menší postavy, skromný, ušměravý, nekonfliktní. Úspěšně se zúčastňoval turnajů jednotlivců a probíjovdval se do krajského přeboru. Na některých turnajích jsem ho doprovázel. Důrodně bylo vše: Doprava na místo konání, potřeboval morální oporu a snad jsem mu mohli poradit, protože, jak každý ví, tenista při hře na sebe nevidí. Trenéři soupeřů mne porážovali za jeho trenéra. Přicházeli mi blahopřát a vysvětlat, jakou metodou jsem ho naučil tak vynikající tenis. Myslel si, že mému pravdivému vysvětlení nevěřili.

Tenis začala hrát Marcela Parkerfordá, která později nahradila v družstvu Blanku Rajchtorou. S ní oběma přicházeli i její rodiče. Její matka byla údajně kdysi mistryní republiky, v urážené době se však kochala vlivem nemoci s obtížemi pohybovala. Několikrát ovšem nevydržela sedět a chvíli na kurt nastoupila. Měl jsem tu čest si s ní několik minut zahrát a nebylo pochyb - musela to být vynikající hráčka. Marceelin otec, bývalý spolumajitel továrny ve Šknhrovně n. B. pracoval ve Skodovce jako skladník lisovacího nářadí. Byl to vysoce inteligentní, pohotový, nezapomenutelný člověk. Někdy si chvíli zahrál, často však přicházel jen

poradit. Nevápadně nás kultivoval, hlavně po společenské stránce. Etiketa tenisu tehdy vyžadovala své a někteří z nás se ~~na~~ projevovali na hřišti spíše jako na fotbale. V tomto ohledu vynikal zejména nespoutaně se chovající Pepík Terbr, pozdější emigrant v Německu, hráč zemské ligy Badenska - Württemberska a „jednička“ svého týmu. Pokud mu nešla hra, vykřikoval nadávky a házel raketu až na silnici. Turdilo se, že matky v zámečku zaháněly své děti domů ve snaze ochránit je před mravním naručením, pokud se na kurtu objevil „ten kluk v červených trenýrkách.“ Vzpomínám si, že pan Porkert mimo jiné inicioval zahájení a zakončení sezony s lahvičkou vína a posezením pod dubem u kurtu.

V roce 1963 se soutěže neúčastnilo Jeničko, naopak přibylo Týmitě n. O., V. Mýto a Kamberk. Blanka Rajchlová se vrátila do Týmitě a ráhradila ji Marcela Porkertovi. Za muže občas nastoupil Pepík Terbr a „lka“ Červinka.

V letech 1961-63 jsem byl předsedou oddílu. Byla to především pragmatická adležitost. Pracoval jsem jako technik ve Škodorce, a tím měl blízko ke zdroji materiálu pro výrobu i k vedení tělovýchovné jednoty. Administrativa, jako na příklad korespondence a telefonáty se vyřizovala převážně v pracovní době a na účet zaměstnavatele. Závod byl za svou tělovýchovnou jednotu svým způsobem zodpovědný, a proto se tato adležitost tokovala.

Kromě obvyklé práce předsedy oddílu jako organizační činnosti, administrativy, schůzí, porad atd. jsem se někdy dostával do kuriozních situací:

Soboty v té době byly pracovní a soutěžení utkání se hrála v neděli dopoledne. Karel Cvejn jako „jednička“ měl nastupovat jako první a v tom byl problém. Byl v té

(7)

době v solnickém kostele, kde ministrantoval při mši a mým úkolem bylo vyjednat u soupeře změnu pořadí odpolední. V době rozvíjejícího se socialismu to jistě byl unikátní důvod! Vyhověli nám všude, a nepamatují se ani na žádné problémy.

Po delším úsilí jsem získal zájdanou na novou hadici ke klopení hřiště. Nikdo mne nepozornil a já si ve skladu závodu neomylně vybral jediné klubo hadice, určené ke eblazchi bodovek ve svačorně, kterou zábovovači dlouho marně sháněli. Mistrem <sup>v údržbě</sup> ~~ve závodě~~ byl v té době p. Marek, velký dobrák, ale proutký křikloun. Tehdy na mne řval, až v hávě drněla okna.

Pravděpodobně v r. 1963 se mi "podařilo" zorganizovat přebory jednotlivců. Pozvání přišlo s velkým předstihem a já je založil do šanonu. Ve vhodné době jsem pak všem oznámil konání turnaje v Ústí n. O. Datum jsem si pamatoval a podívat se na pozvánku znovu nebylo podle mne nutné. Do Ústí n. O. jsem jel s předstihem, a bych zařídil vše potřebné, obhlédl situaci a mohl pak ostatní informovat. Udivil mne klid na stadionu, nikde ani živáčka. Při pohledu do vývěsní skřínky ~~pro~~ mne zamrazilo, když jsem četl oznámení: Okresní přebory Česká Třebová. Následující hodinu jsem pak nestačil předisponovat motorizované kolegy a na nádraží odehýbat a na klubku převážet ty, kteří přijeli vlakem.

V létě 1963 jsem odešel studovat a stal se pro další roky spíše formálním členem oddílu, který si občas přišel zahrát. Rozvoj kvatinského tenisu potom ovlivňovali jiní a o jejich úspěšnosti svědčil krásný tenisový areál a řada výborných hráčů, kteří zde vyrůstali.

Oddílu přeji hlavně hodně nových mladých hráčů, kteří budou sehnout tradici tohoto krásného sportu v Kvatince nadále udržovat.

*J. J. J.*